

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ ТИМЧАСОВОЇ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

13 жовтня 2023 р.

Київ

№ 53-р/тк

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Розпорядженням Київської міської військової адміністрації від 07.11.2022 № 735 «Про встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються комунальним підприємством «Київтранспарксервіс» (далі – КП «Київтранспарксервіс, Підприємство) для КП «Київтранспарксервіс» встановлено нові тарифи на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються КП «Київтранспарксервіс», до яких були включені економічно необґрунтовані статті затрат «матеріали для облаштування майданчиків», «благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків» та «інвестиційна складова», а також статті затрат «облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду» та «придбання автотранспорту» у складі статті затрат «інвестиційна складова».

Встановивши нові тарифи на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються КП «Київтранспарксервіс», до яких були включені економічно необґрунтовані статті затрат «матеріали для облаштування майданчиків», «благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків» та «інвестиційна складова», а також статті затрат «облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду» та «придбання автотранспорту» у складі статті затрат «інвестиційна складова», Київська міська військова адміністрація легітимізувала порушення КП «Київтранспарксервіс» законодавства про захист економічної конкуренції на ринку надання послуг із користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва.

За результатом розгляду справи № 241/60/17-рп/к.23 такі дії Київської міської військової адміністрації визнано порушенням, передбаченим статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (легітимація порушення законодавства про захист економічної конкуренції).

Київську міську військову адміністрацію зобов'язано припинити зазначене порушення.

Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України (далі – Колегія), розглянувши матеріали справи № 241/60/17-рп/к.23 про порушення Київською міською військовою адміністрацією законодавства про захист економічної конкуренції та подання Третього відділу досліджень та розслідувань Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 29.08.2023 № 60-03/194п з попередніми висновками в зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. Предмет справи

(1) Предметом справи № 241/60/17-рп/к.23 є дії Київської міської військової адміністрації із

встановлення розпорядженням від 07.11.2022 № 735 тарифів КП «Київтранспарксервіс» на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються КП «Київтранспарксервіс», до яких включено економічно необґрунтовані статті затрат «матеріали для облаштування майданчиків» (з огляду на відсутність законодавчо закріпленої норми щодо щорічної заміни дорожніх знаків та інформаційних табличок без урахування їх стану, неврахування Підприємством кількості вже облаштованих відведених майданчиків для паркування транспортних засобів та відсутність належного документального підтвердження розрахованого ним розміру цієї статті затрат), «благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків» (з огляду на відсутність документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру цієї статті затрат) та «інвестиційна складова» [заходи якої передбачені Програмою розвитку паркувального простору м. Києва на 2023 рік, затвердженою розпорядженням Київської міської військової адміністрації від 04.10.2022 № 682 (далі – Програма розвитку на 2023 рік), тобто можуть застосовуватися, починаючи лише з 01.01.2023], а також таких статей затрат, як «облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду» (з огляду на відсутність законодавчо закріпленої норми щодо облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду та відсутність належного документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру цієї статті затрат) та «придбання автотранспорту» (з огляду на розширення паркувального простору м. Києва лише на 38 відведених майданчиків для паркування транспортних засобів та відсутність належного документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру цієї статті затрат) у складі статті затрат «інвестиційна складова», що містять ознаки порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді легітимації порушення КП «Київтранспарксервіс» законодавства про захист економічної конкуренції на ринку надання послуг із користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва, які використовуються (експлуатуються) Підприємством для надання таких послуг.

2. Відповідач

- (2) У зв'язку з військовою агресією російської федерації проти України, відповідно до пункту 1 Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні» від 24.02.2022 № 64/2022, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про введення воєнного стану в Україні»» від 24.02.2022 № 2102-IX, **в Україні введено воєнний стан із 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року** строком на 30 діб.

Згідно з пунктом 1 Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 14.03.2022 № 133/2022, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»» від 15.03.2022 № 2119-IX, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 26 березня 2022 року строком на 30 діб.

Відповідно до пункту 1 Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 18.04.2022 № 259/2022, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні»» від 21.04.2022 № 2212-IX, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 25 квітня 2022 року строком на 30 діб.

Згідно з пунктом 1 Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 12.08.2022 № 573/2022, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в

Україні» від 15.08.2022 № 2500-IX, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 23 серпня 2022 року строком на 90 діб.

Відповідно до пункту 1 Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 07.11.2022 № 757/2022, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 16.11.2022 № 2738-IX, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 21 листопада 2022 року строком на 90 діб.

Згідно з пунктом 1 Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 06.02.2023 № 58/2023, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 07.02.2023 № 2915-IX, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 19 лютого 2023 року строком на 90 діб.

Відповідно до пункту 1 Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 01.05.2023 № 254/2023, затвердженого Законом України «Про затвердження Указу Президента України «Про продовження строку дії воєнного стану в Україні» від 02.05.2023 № 3057-IX, строк дії воєнного стану в Україні продовжено з 05 години 30 хвилин 20 травня 2023 року строком на 90 діб.

- (3) Відповідно до частин першої та другої статті 4 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» на територіях, на яких введено воєнний стан, для забезпечення дії Конституції та законів України, забезпечення разом із військовим командуванням запровадження та здійснення заходів правового режиму воєнного стану, оборони, цивільного захисту, громадської безпеки і порядку, захисту критичної інфраструктури, охорони прав, свобод і законних інтересів громадян можуть утворюватися тимчасові державні органи – **військові адміністрації**.
- (4) Рішення про утворення військових адміністрацій приймається Президентом України за поданням обласних державних адміністрацій або військового командування.
- (5) Указом Президента України від 24.02.2022 № 68/2022 «Про утворення військових адміністрацій» на виконання Закону України «Про правовий режим воєнного стану» для здійснення керівництва у сфері забезпечення оборони, громадської безпеки і порядку було утворено, зокрема, Київську міську військову адміністрацію (**далі – КМВА**) ([інформація, доступ до якої обмежено]; ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]).
- (6) Згідно із частиною другою статті 9 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» Кабінет Міністрів України, інші органи державної влади, військове командування, **військові адміністрації**, Верховна Рада Автономної Республіки Крим, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, органи місцевого самоврядування здійснюють повноваження, надані їм Конституцією України, цим та іншими законами України.
- (7) Абзацом другим пункту 1 частини другої статті 10 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» передбачено, що у разі утворення військової адміністрації населеного пункту (населених пунктів) Верховна Рада України за поданням Президента України може прийняти рішення про те, що у період дії воєнного стану та 30 днів після його припинення чи скасування **начальник військової адміністрації**, крім повноважень, віднесених до його компетенції цим законом, здійснює повноваження сільської, селищної, міської ради, її виконавчого комітету, сільського, селищного, міського голови.

- (8) Відповідно до частини першої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» військові адміністрації у своїй діяльності керуються Конституцією України, законами України «Про оборону України», «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», «Про критичну інфраструктуру», цим законом та іншими нормативно-правовими актами. Повноваження військових адміністрацій здійснюються ними в порядку, визначеному законами України для здійснення повноважень відповідних місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування, з урахуванням особливостей, встановлених цим законом.
- (9) Згідно з пунктом 8 частини шостої статті 15 Закону України «Про правовий режим воєнного стану» **начальник військової адміністрації видає накази та розпорядження у межах своїх повноважень, які мають таку ж юридичну силу, що і рішення відповідної ради (рад).**

3. Процесуальні дії

- (10) Північне міжобласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України (далі – Відділення) на виконання доручення Антимонопольного комітету України від 15.11.2022 № 13-01/340 (вх. Відділення № 60-01/96К від 16.11.2022) здійснювало державний контроль за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції під час встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються комунальним підприємством «Київтранспарксервіс», затверджених розпорядженням Київської міської військової адміністрації від 07.11.2022 № 735.
- (11) Відділення до КП «Київтранспарксервіс» направило вимогу від 16.11.2022 № 60-02/3607 про надання інформації.
- (12) Відповідь на вказану вимогу Підприємство надало листом від 01.12.2022 № 053/05-3104 (вх. Відділення № 60-01/2239 від 02.12.2022).
- (13) Відділення до КП «Київтранспарксервіс» направило вимогу від 06.12.2022 № 60-02/3864 про надання інформації.
- (14) Відповідь на вказану вимогу Підприємство надало листом від 21.12.2022 № 053/05-3287 (вх. Відділення № 60-01/2444 від 23.12.2022).
- (15) Відділення до КП «Київтранспарксервіс» направило вимогу від 29.12.2022 № 60-02/4234 про надання інформації.
- (16) Відділення до комунальної корпорації «Київавтодор» (далі – КК «Київавтодор») направило вимогу від 09.01.2023 № 60-02/101 про надання інформації.
- (17) Відповідь на вказану вимогу Підприємство надало листом від 12.01.2023 № 053/05-136 (вх. Відділення № 60-01/194 від 17.01.2023).
- (18) Відповідь на вказану вимогу КК «Київавтодор» надало листом від 31.01.2023 № 053/267-212 (вх. Відділення № 60-01/337 від 01.02.2023).
- (19) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 21.02.2023 № 60/17-рп/к розпочато розгляд справи № 241/60/17-рп/к.23 за ознаками вчинення КМВА порушення законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді

легітимації порушення КП «Київтранспарксервіс» законодавства про захист економічної конкуренції на ринку надання послуг з користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва, які використовуються (експлуатуються) Підприємством для надання таких послуг.

- (20) Листом від 22.02.2023 № 60-02/896 на адресу КМВА [інформація, доступ до якої обмежено] направлено копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 21.02.2023 № 60/17-рп/к про початок розгляду справи № 241/60/17-рп/к.23 (лист було повернено до Відділення у зв'язку з відсутністю адресата за вказаною адресою).
- (21) Листом від 28.02.2023 № 60-02/1034 на адресу КМВА [інформація, доступ до якої обмежено] повторно направлено копію розпорядження адміністративної колегії Відділення від 21.02.2023 № 60/17-рп/к про початок розгляду справи № 241/60/17-рп/к.23.
- (22) За інформацією, розміщеною на вебсайті акціонерного товариства «Укрпошта» за посиланням <https://track.ukrposhta.ua/tracking-UA.html>, лист від 28.02.2023 № 60-02/1034 (штрихкодівий ідентифікатор № 0303515386354) вручено представнику КМВА за довіреністю 03.03.2023.
- (23) Відділення до КП «Київтранспарксервіс» направило вимогу від 22.03.2023 № 60-02/1425 про надання інформації.
- (24) Відповідь на вказану вимогу Підприємство надало листом від 06.04.2023 № 053/05-1295 (вх. Відділення № 60-01/1139 від 07.04.2023).
- (25) За результатами збору та аналізу доказів складено подання від 19.05.2023 № 60-03/101п з попередніми висновками у справі № 241/60/17-рп/к.23 (далі – Подання 1).
- (26) Листом від 19.05.2023 № 60-02/2276 до КМВА направлено копію Подання 1.
- (27) Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0104405981769 лист від 19.05.2023 № 60-02/2276 (штрихкодівий ідентифікатор № 0303515117744) вручено за довіреністю 24.05.2023.
- (28) З метою з'ясування обставин у справі № 241/60/17-рп/к.23 проведено слухання в цій справі, за результатами якого складено протокол від 30.05.2023 № 3.
- (29) КМВА листом від 02.06.2023 № 050/22-2116 (вх. Відділення № 60-01/1926 від 06.06.2023) надала заперечення до змісту Подання 1.
- (30) Відділення до КМВА направило лист від 12.07.2023 № 60-02/3036 про надання інформації.
- (31) Відповідь на вказаний лист Департамент транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент) надав листом від 21.07.2023 № 053-8329 (вх. Відділення № 60-01/2457 від 21.07.2023).
- (32) Листом від 30.08.2023 № 60-02/3745 до КМВА направлено копію подання від 29.08.2023 № 60-03/194п з попередніми висновками у справі № 241/60/17-рп/к.23 (далі – Подання 2).

- (33) Відповідно до рекомендованого повідомлення про вручення поштового відправлення № 0104406074358 лист від 30.08.2023 № 60-02/3745 (штрихкодний ідентифікатор № 0303515120133) вручено за довіреністю 04.09.2023.
- (34) КМВА листом від 15.09.2023 № 053-10510 (вх. Відділення № 60-01/3108 від 15.09.2023) надала заперечення до змісту Подання 2.

4. Нормативно-правове регулювання

- (35) Діяльність у сфері надання послуг із користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва регулюється, зокрема:
- Законом України «Про благоустрій населених пунктів» (далі – Закон);
 - Правилами паркування транспортних засобів, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 03.12.2009 № 1342 (далі – Правила № 1342);
 - Порядком формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 02.03.2010 № 258 (далі – Порядок);
 - рішенням Київської міської ради від 26.06.2007 № 930/1591 «Про вдосконалення паркування автотранспорту в місті Києві»;
 - Правилами благоустрою міста Києва, затвердженими рішенням Київської міської ради від 02.12.2008 № 1051/1051 (далі – Правила благоустрою м. Києва);
 - розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 03.03.2021 № 445 «Про уповноваження Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) приймати рішення про розміщення, обладнання та функціонування відведених майданчиків для паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах міста Києва»;
 - наказом Департаменту від 25.03.2021 № Н-67 «Про затвердження переліку відведених майданчиків для паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах міста Києва»;
 - розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25.06.2021 № 1459 «Про встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються комунальним підприємством «Київтранспарксервіс»;
 - розпорядженням Київської міської військової адміністрації від 07.11.2022 № 735 «Про встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються комунальним підприємством «Київтранспарксервіс».
- (36) Відповідно до статті 5 Закону управління у сфері благоустрою населених пунктів здійснюють Кабінет Міністрів України, центральний орган виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства, Рада міністрів Автономної Республіки Крим, місцеві державні адміністрації, органи місцевого самоврядування та інші органи влади в межах їх повноважень.
- (37) Згідно з пунктами 5 та 6 частини другої статті 10 Закону до повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належить: здійснення самоврядного контролю за станом благоустрою та утримання територій населених пунктів, інженерних споруд та об'єктів, підприємств, установ та організацій, майданчиків для паркування транспортних засобів (у тому числі щодо оплати послуг з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів), озелененням таких територій, охороною зелених насаджень, водних об'єктів тощо; визначення місць стоянок транспортних

засобів та майданчиків для паркування на об'єктах благоустрою.

- (38) Відповідно до частини четвертої статті 20 Закону рішення місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування щодо благоустрою території певного населеного пункту є обов'язковим для виконання розміщеними на цій території підприємствами, установами, організаціями та громадянами, які на ній проживають.
- (39) Згідно із частиною третьою статті 28¹ Закону тарифи на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів встановлюються органами місцевого самоврядування відповідно до порядку формування цих тарифів, затвердженого Кабінетом Міністрів України.
- (40) Пунктом 1 Порядку передбачено, що цей порядок визначає механізм формування тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів.
- (41) Відповідно до пункту 2 Порядку:
- *оператор* – юридична особа або фізична особа-підприємець, яка відповідно до рішення сільської, селищної, міської ради організовує та провадить діяльність із забезпечення паркування транспортних засобів на майданчиках, здійснює їх утримання, облаштування та обладнання, надає послуги з користування майданчиками та забезпечує відповідно до Податкового кодексу України сплату збору за місця для паркування транспортних засобів;
 - *послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів* – господарська діяльність, спрямована на використання майданчиків для паркування за їх призначенням, а також санітарного очищення, збереження та облаштування майданчиків відповідно до законодавства, нормативів, норм, стандартів, порядків і правил з урахуванням вимог безпеки дорожнього руху та вимог, затверджених рішенням відповідної сільської, селищної, міської ради;
 - *тарифи на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів* – вартість надання послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів із розрахунку на одне місце для платного паркування за визначений проміжок часу з урахуванням місця розташування майданчика, часу користування ним, типу транспортного засобу та категорій осіб, які розміщують транспортні засоби на майданчиках, що встановлюється органом місцевого самоврядування.
- (42) Згідно з пунктом 3 Порядку тарифи на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів визначаються окремо для відведених і спеціально обладнаних майданчиків як відношення річної вартості послуг до річного обсягу їх надання з урахуванням коефіцієнта завантаженості майданчика та коефіцієнтів, що встановлюються органами місцевого самоврядування для досягнення оптимального завантаження вулично-дорожньої мережі.
- (43) Відповідно до пункту 6 Порядку вартість послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів визначається відповідно до тарифу на ці послуги, встановленого органом місцевого самоврядування. Тариф на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів розраховується, виходячи з розміру повної планованої собівартості послуг, планованого прибутку, розміру податків та зборів (обов'язкових платежів).
- (44) Пунктом 1 та 2 Правил № 1342 передбачено, що ці правила регламентують організацію та порядок паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах населених пунктів.

Дія цих правил поширюється на осіб, які розміщують транспортні засоби на майданчиках для паркування, а також на суб'єктів господарювання, які утримують такі майданчики.

- (45) Згідно з пунктом 4 Правил № 1342:
- *вартість послуг з користування майданчиками для платного паркування* - економічно обґрунтовані витрати оператора, пов'язані з утриманням, облаштуванням та обладнанням таких майданчиків згідно з тарифом, установленим органом місцевого самоврядування відповідно до Порядку;
 - *відведені майданчики для паркування* – майданчики для паркування, розміщені **в межах проїзної частини вулиці або дороги** та обладнані відповідно до вимог цих правил і Правил дорожнього руху, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 10.10.2001 № 1306 (далі – Правила дорожнього руху);
 - *спеціально обладнані майданчики для паркування* – майданчики для паркування, розміщені **поза межами проїзної частини вулиці або дороги** та обладнані відповідно до вимог цих правил і Правил дорожнього руху.
- (46) Рішенням Київської міської ради від 26.06.2007 № 930/1591 «Про вдосконалення паркування автотранспорту в місті Києві» КП «Київтранспарксервіс» визначено єдиним оператором з паркування транспортних засобів, стягнення паркувального збору та виготовлення єдиних абонементних талонів з паркування автомобільного транспорту у м. Києві.
- (47) Розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 03.03.2021 № 445 «Про уповноваження Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) приймати рішення про розміщення, обладнання та функціонування відведених майданчиків для паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах міста Києва» Департамент отримав повноваження приймати рішення про розміщення, обладнання та функціонування відведених майданчиків для паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва.
- (48) Наказом Департаменту від 25.03.2021 № Н-67 «Про затвердження переліку відведених майданчиків для паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах міста Києва» затверджено перелік відведених майданчиків для паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва, обладнання та функціонування яких забезпечує КП «Київтранспарксервіс».
- (49) При цьому згідно з пунктом 8¹ Правил № 1342 забороняється обладнання суб'єктами господарювання (в тому числі операторами) майданчиків для паркування на тротуарах. Обладнувати майданчики для паркування на проїзній частині автомобільних доріг мають право тільки оператори. Операторам забороняється передавати майданчики для паркування на проїзній частині автомобільних доріг у користування іншим суб'єктам господарювання.

5. Обставини справи

- (50) Листом від 01.12.2022 № 053/05-3104 (вх. Відділення № 60-01/2239 від 02.12.2022) КП «Київтранспарксервіс» повідомило, що постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 01.08.2022 у справі № 640/20721/21 розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25.06.2021 № 1459 «Про встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються КП «Київтранспарксервіс» (далі – Старі тарифи) визнано протиправним та нечинним.

- (51) З метою подальшого належного виконання функції оператора з паркування транспортних засобів у м. Києві КП «Київтранспарксервіс» розробило планову калькуляцію вартості послуг з утримання майданчиків для паркування транспортних засобів за одну годину надання послуг, що надаватимуться КП «Київтранспарксервіс» (далі – Планова калькуляція).
- (52) Відділення встановило, що до розробленої Підприємством Планової калькуляції було включено такі найбільші статті затрат (грн із ПДВ за 1 місце для паркування на 1 годину):
- «матеріали для облаштування майданчиків» – 0.189 (I зона), 0.118 (II зона), 0.094 (III зона) **(загальні планові витрати на рік – 3 431 904,52 грн)**;
 - «благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків» – 1.937 (I зона), 1.956 (II зона), 1.971 (III зона) **(загальні планові витрати на рік – 47 732 845,20 грн)**;
 - «інвестиційна складова» – 27.030 (I зона), 18.764 (II зона), 1.998 (III зона) **(загальні планові витрати на рік – 404 137 002,83 грн)**.
- (53) КП «Київтранспарксервіс» зазначило, що тарифи (Планова калькуляція) розроблені відповідно до Порядку, яким передбачено, що до розрахунку тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів (далі – Послуги) може включатись інвестиційна складова.
- (54) При цьому розпорядженням Київської міської військової адміністрації від 04.10.2022 № 682 затверджено Програму розвитку на 2023 рік, якою передбачається приведення у відповідність із схемами організації дорожнього руху відведених майданчиків для паркування транспортних засобів (влаштування заїзних кишень), встановлення відеоспостереження на паркувальних майданчиках та придбання нових автотранспортних засобів, які будуть використовуватися Підприємством під час облаштування паркувальних майданчиків.
- (55) Розпорядженням Київської міської військової адміністрації від 07.11.2022 № 735 «Про встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються КП «Київтранспарксервіс» (далі – Розпорядження КМВА № 735) затверджено нові тарифи на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються КП «Київтранспарксервіс» (далі – Нові тарифи).
- (56) Однак розмір Нових тарифів встановлено (залежно від територіальної зони паркування) **на рівні попередніх**, затверджених розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25.06.2021 № 1459 «Про встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються комунальним підприємством «Київтранспарксервіс», а саме:

Територіальна зона платного паркування	Тариф, грн із ПДВ за 1 місце за 1 годину
I	35,00
II	25,00
III	5,00

(57) При цьому Відділення встановило, що планові витрати на рік основних статей затрат Планової калькуляції, на основі якої затверджено Нові тарифи, мають ознаки економічно необґрунтованих (завищених) з огляду на таке.

5.1. Щодо статті затрат «матеріали для облаштування майданчиків»

(58) КП «Київтранспарксервіс» до Планової калькуляції, на основі якої затверджено Нові тарифи, включило річні витрати на статтю затрат «матеріали для облаштування майданчиків» на загальну суму 3 431 904,52 грн.

(59) У пояснювальній записці до Планової калькуляції, наданій КП «Київтранспарксервіс» листом від 01.12.2022 № 053/05-3104 (вх. Відділення № 60-01/2239 від 02.12.2022) (далі – Пояснювальна записка), Підприємство визначило, що до прямих матеріальних затрат віднесено матеріали для облаштування майданчиків (дорожні знаки та інформаційні таблички).

(60) Облаштування паркувальних майданчиків здійснюється відповідно до розроблених та затверджених у встановленому порядку схем організації дорожнього руху.

(61) При цьому КП «Київтранспарксервіс» у Пояснювальній записці вказує, що дорожні знаки встановлюються відповідно до вимог ДСТУ 4100:2014.

(62) Стандартний комплект дорожніх знаків на один паркувальний майданчик незалежно від кількості м/м має такий перелік матеріалів та обладнання:

1. ДЗ 5.39 – 2 од.

2. ДЗ 5.40 – 1 од.

3. Табл. 7.6.1 – 7.6.5 – 2 од.

4. Табл. 7.14 – 1 од.

5. Табл. 7.17 – 1 од.

6. Інформаційна табличка, що містить інформацію про оператора, вартість послуг з паркування та способи оплати – 1-2 од.

7. Стійка д = 50 мм 3,0 м – 3 шт.

8. Подовжувачі 2,5 м, 2,0 м, 1,5 м – 3 од.

Металеві кріплення – 16 од. (входять у комплект до дорожніх знаків і табличок).

(63) Наказом Підприємства від 19.03.2021 № 37 «Про впорядкування господарської діяльності» передбачено, що встановлення дорожніх знаків, табличок, а також нанесення дорожньої розмітки повинно **проводитися щорічно**.

(64) Однак питання встановлення та подальшого утримання, у тому числі заміни, дорожніх знаків на загальнодержавному рівні регулюється, зокрема:

• Правилами утримання технічних засобів регулювання дорожнього руху вулично-дорожньої мережі населених пунктів, затвердженими наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 08.11.2017 № 296, зареєстрованими в Міністерстві юстиції України 30.11.2017 за № 1456/31324 (далі – Правила утримання технічних засобів);

• з 1 листопада 2021 року ДСТУ 4100:2021 «Безпека дорожнього руху. Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування Національного стандарту України» (далі – ДСТУ 4100:2021), які були прийняті на заміну ДСТУ 4100:2014 «Безпека дорожнього руху. Знаки дорожні. Загальні технічні умови. Правила застосування» та діяли до 01.11.2021 (наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» від 26.05.2021 № 191).

- (65) Правила утримання технічних засобів визначають правові та організаційні засади утримання технічних засобів регулювання дорожнього руху вулично-дорожньої мережі населених пунктів (далі – технічні засоби), що спрямовані на забезпечення та збереження їх технічного та естетичного стану, забезпечення експлуатаційних якостей.
- (66) Пунктами 1, 2, 12 та 13 розділу III (Утримання дорожніх знаків, огорожень, дорожньої розмітки, напрямних стовпчиків, пристроїв примусового зменшення швидкості) Правил утримання технічних засобів передбачено, що роботи з утримання дорожніх знаків, огороження, дорожньої розмітки, напрямних стовпчиків, пристроїв примусового зменшення швидкості поділяються на групи:
- проведення технічного обстеження;
 - виявлення наявності бруду у літній період та наявності снігу або крижаних відкладень у зимовий період.
- (67) Під час проведення технічного обстеження дорожніх знаків, огороження (елементів огороження), напрямних стовпчиків, пристроїв примусового зниження швидкості перевіряються міцність і надійність їх кріплення до стояків, опор, проїзної частини, наявність деформацій, пошкодження фарби та світлоповертальних елементів, проводиться очищення від листя, гілок чи інших елементів, що ускладнюють їх візуальне сприйняття, виявляється відсутність елементів технічних засобів.
- (68) Роботи з ремонту дорожніх знаків, у тому числі випрямлення щитів і заміна світлоповертальної плівки, мають виконуватися у спеціалізованих майстернях або на заводі-виробнику.
- (69) Роботи із заміни або відновлення пошкоджених (збитих) технічних засобів регулювання дорожнього руху внаслідок дорожньо-транспортних пригод, стихійного лиха виконуються протягом трьох діб.
- (70) ДСТУ 4100:2021 поширюється на дорожні знаки, призначені для інформування учасників дорожнього руху щодо умов, напрямків, режимів руху на автомобільних дорогах і вулицях та виїздах на них з прилеглих територій, на територіях об'єктів дорожнього сервісу, а також на матеріали для світлоповертальних поверхонь технічних засобів організації дорожнього руху.
- (71) Згідно з пунктом 8.3.13 ДСТУ 4100:2021 у разі невідповідності дорожніх знаків вимогам 8.2.1 - 8.2.9, 8.4.1 - 8.4.7 вони підлягають заміні. Вказаними пунктами ДСТУ 4100:2021 визначено вимоги до матеріалів для дорожніх знаків зі світлоповертальним зображенням лицевої поверхні та спеціальні вимоги до знаків із внутрішнім освітленням.
- (72) Тобто Правилами утримання технічних засобів та ДСТУ 4100:2021 передбачена заміна дорожніх знаків та інших засобів регулювання дорожнього руху **виключно в разі їх пошкодження (збиття)**.
- (73) Отже, чинним законодавством України не передбачена щорічна заміна дорожніх знаків та інформаційних табличок без урахування їх стану, у тому числі заміна неушкоджених знаків і табличок. Водночас така періодичність заміни дорожніх знаків та інформаційних табличок призводить до здорожчання основних послуг – користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва.
- (74) Планова калькуляція вартості послуг з утримання майданчиків для паркування транспортних засобів за одну годину надання послуг, що надаватимуться

КП «Київтранспарксервіс», яку КП «Київтранспарксервіс» надало Департаменту та на основі якої розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25.06.2021 № 1459 «Про встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються КП «Київтранспарксервіс» було встановлено Старі тарифи, визначала планові витрати на 2021 рік, зокрема на статтю затрат *«матеріали для облаштування майданчиків»* у кількості **506 відведених майданчиків для паркування транспортних засобів** планові витрати на рік були закладені на загальну суму **1 925 077,00 грн.**

- (75) При цьому КП «Київтранспарксервіс» **у 2021 році фактично встановило** 1112 одиниць дорожніх знаків та інформаційних табличок на **200 відведених майданчиках для паркування транспортних засобів** на загальну суму **865 766 грн.**
- (76) Тобто КП «Київтранспарксервіс», заклавши **на 2021 рік** загальну суму витрат у розмірі **1 925 077,00 грн** для облаштування **506 відведених майданчиків для паркування транспортних засобів** та **фактично облаштувавши 200 відведених майданчиків для паркування транспортних засобів** (1112 одиниць дорожніх знаків та інформаційних табличок) на загальну суму **865 766 грн**, у залишку мало **306 не облаштованих** дорожніми знаками й табличками **відведених майданчиків для паркування транспортних засобів**, вартість облаштування яких **уже була закладена у 2021 році.**
- (77) При цьому на вимогу про надання інформації від 12.07.2023 № 60-02/3037 щодо надання підтвердних матеріалів пошкодження дорожніх знаків та інших засобів дорожнього регулювання тією мірою, яка не дозволяє їх використання за цільовим призначенням, або їх знищення протягом року, який передував затвердженню розпорядженням Київської міської військової адміністрації від 07.11.2022 № 735 «Про встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються КП «Київтранспарксервіс»» тарифів на Послуги, КП «Київтранспарксервіс» листом від 21.07.2023 № 053/05-2808 (вх. Відділення № 60-01/2462 від 25.07.2023) повідомило, що за результатами проведеної інвентаризації у 2021 році виявлено нестачу 117 шт. засобів регулювання дорожнього руху (дорожніх знаків та інформаційних табличок) на загальну суму 31 238,32 грн, а в 2022 році відповідно до Протоколу робочої інвентаризаційної комісії КП «Київтранспарксервіс» від **30.11.2022** виявлено нестачу 123 шт. відповідних засобів на загальну суму 40 851,51 грн.
- (78) Однак КП «Київтранспарксервіс» не надало Відділенню підтвердних матеріалів, зокрема протоколу робочої інвентаризаційної комісії Підприємства, щодо виявленої у 2021 році нестачі 117 шт. засобів регулювання дорожнього руху (дорожніх знаків та інформаційних табличок) на загальну суму 31 238,32 грн.
- (79) Водночас Протокол робочої інвентаризаційної комісії КП «Київтранспарксервіс» про виявлену нестачу 123 шт. засобів регулювання дорожнього руху (дорожніх знаків та інформаційних табличок) на загальну суму 40 851,51 грн датований **30.11.2022**, тобто після затвердження Нових тарифів.
- (80) Крім того, КП «Київтранспарксервіс» листом від 21.07.2023 № 053/05-2808 (вх. Відділення № 60-01/2462 від 25.07.2023) повідомило, що причиною нестачі (дорожніх знаків та інформаційних табличок) є крадіжки або умисне знищення майна, вчинені невстановленими особами. Умовами, що сприяли вчиненню крадіжок товарно-матеріальних цінностей (дорожніх знаків, стійок, розділових стовпчиків тощо), є їх розташування на вулично-дорожній мережі з вільним доступом для будь-яких осіб. Організація фізичної або технічної охорони таких товарно-матеріальних цінностей є

неможливою (економічно недоцільною) через надто велику кількість точок їх розміщення на значній відстані одна від одної. За результатами моніторингу неодноразово виявлялися факти зникнення предметів регулювання дорожнього руху (про що надавалися відповідні заяви до Національної поліції України) та їх непридатності до використання (вигоріли, помальовані, вигнуті, зламані).

- (81) Однак КП «Київтранспарксервіс» жодних підтвердних документів, зокрема актів, протоколів, копій заяв до Національної поліції України тощо, Відділенню не надало.
- (82) З огляду на зазначену в пункті 62 цього рішення інформацію про те, що стандартний комплект дорожніх знаків та інформаційних табличок на один паркувальний майданчик становить близько 15 шт., а також зазначену в пункті 74 цього рішення інформацію про нестачу 117 шт. засобів регулювання дорожнього руху, заміна таких засобів регулювання дорожнього руху внаслідок їх пошкодження (збиття) потребувалася **лише на 8 (117:15) відведених майданчиках для паркування транспортних засобів.**
- (83) Проте **на 2022 рік** КП «Київтранспарксервіс» до Планової калькуляції, на основі якої було затверджено Нові тарифи, **включило** річні витрати на дорожні знаки й таблички (стаття затрат «*матеріали для облаштування майданчиків*») **знову ж таки 506 відведених майданчиків для паркування транспортних засобів** на загальну суму, яка становить **вже 3 431 904,52 грн** (відповідно до отриманих цінових пропозицій).
- (84) При цьому, за інформацією КП «Київтранспарксервіс», наданою листом від 12.01.2023 № 053/05-136 (вх. Відділення № 60-01/194 від 17.01.2023), паркувальний простір м. Києва розширився на підставі рішення Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 27.09.2018 № 1527/5591 «Про внесення змін до рішення Київської міської ради від 22.01.2015 № 22/287 «Про затвердження Концепції розвитку паркувального простору в місті Києві» (далі – Рішення № 1527/5591), яким визначено, що метою напрямку «розвиток інфраструктури паркування» є поступове та поетапне (протягом 5 років) збільшення кількості паркомісць до приблизно 125 тисяч паркомісць, в обсягах близько 20 тисяч паркомісць на рік.
- (85) Так, кількість відведених майданчиків для паркування транспортних засобів, які закріплені за КП «Київтранспарксервіс», **зросла лише на 38** – з 506 у 2021 році до 544 у 2022 році – внаслідок розширення паркувального простору м. Києва відповідно до Рішення № 1527/5591.
- (86) Отже, у 2022 році фактично **не облаштованих дорожніми знаками й табличками відведених майданчиків для паркування транспортних засобів** у м. Києві залишалось у кількості **352** (306 + 8 + 38), а не **506**, як було зазначено у Плановій калькуляції.
- (87) Крім того, на вимогу голови Відділення від 12.07.2023 № 60-02/3037 щодо надання цінових пропозицій на матеріали для облаштування паркувальних майданчиків (дорожні знаки та інформаційні таблички), на підставі яких КП «Київтранспарксервіс» розраховувало статтю затрат «*матеріали для облаштування майданчиків*», Підприємство листом від 04.08.2023 № 053/05-3004 (вх. Відділення № 60-01/2637 від 07.08.2023) надало Відділенню:
- копію тендерної пропозиції ТОВ «Капітал Груп Сталь» від 30.09.2021 № 58/09-21 на загальну суму **2 023 200,00 грн** із ПДВ, а саме:
 - труба ОЦ, ДУ 50х3,5 мм, ГОСТ 3262-75 – 4500 п.м. на суму 1 296 000,00 грн із ПДВ;
 - труба ОЦ, ДУ 40х3,5 мм, ГОСТ 3262-75 – 3000 п.м. на суму 727 200,00 грн;
 - копію тендерної пропозиції ТОВ «Мікс Трейдинг» від 24.11.2021 № 82-11/11 на загальну суму **1 679 490,00 грн** із ПДВ, а саме:

- труба оцинкована, ДУ 50х3,5 мм, ГОСТ 3262-75 – 4500 п.м. на суму 1 119 690,00 грн із ПДВ;
- труба оцинкована, ДУ 40х3,5 мм, ГОСТ 3262-75 – 3000 п.м. на суму 559 800,00 грн із ПДВ;
- копію тендерної пропозиції ПП «Комплектавтодор» від 03.12.2021 № 267-р на загальну суму **663 226,20 грн із ПДВ** за 1160 шт. засобів регулювання дорожнього руху, а саме:
 - дорожні знаки – 480 шт.;
 - таблички до дорожніх знаків – 680 шт.

- (88) Як було зазначено в пункті 50 цього рішення, постановою Шостого апеляційного адміністративного суду від 01.08.2022 у справі № 640/20721/21 розпорядження виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25.06.2021 № 1459 «Про встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються КП «Київтранспарксервіс», визнано протиправним та нечинним.
- (89) Тобто Старі тарифи діяли з 01.07.2021 по **01.08.2022**.
- (90) Відтак Планову калькуляцію КП «Київтранспарксервіс» розробляло після 01.08.2022.
- (91) При цьому зазначена в пункті 84 цього рішення інформація щодо цінових пропозицій на матеріали для облаштування паркувальних майданчиків (дорожні знаки та інформаційні таблички), на підставі яких КП «Київтранспарксервіс» розраховувало статтю затрат «*матеріали для облаштування майданчиків*» Нових тарифів, датована **ЖОВТНЕМ, ЛИСТОПАДОМ ТА ГРУДНЕМ 2021 РОКУ**, тобто в період дії Старих тарифів.
- (92) Отже, КП «Київтранспарксервіс» не надало належного документального підтвердження розміру статті затрат «матеріали для облаштування майданчиків» Нових тарифів.
- (93) З огляду на відсутність законодавчо закріпленої норми щодо щорічної заміни дорожніх знаків та інформаційних табличок без урахування їх стану, неврахування Підприємством кількості вже облаштованих відведених майданчиків для паркування транспортних засобів та відсутність належного документального підтвердження розрахованого ним розміру статті затрат «матеріали для облаштування майданчиків» на загальну суму 3 431 904,52 грн, її включення до Нових тарифів призводить до необґрунтованого завищення вартості Послуг.

5.2. Щодо статті затрат «благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків»

- (94) КП «Київтранспарксервіс» до Планової калькуляції, на основі якої затверджено Нові тарифи, включило річні витрати на статтю затрат «*благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків*» на загальну суму 47 732 845,20 грн.
- (95) У Пояснювальній записці зазначено, що відповідно до пункту 17.12.4 Правил благоустрою м. Києва оператор здійснює прибирання паркувальних ділянок та несе відповідальність за дотримання санітарного стану на місцях паркування транспортних засобів. За відсутності контролерів на відведених паркувальних майданчиках, одним з обов'язків яких було утримання майданчиків у належному санітарному стані, виникає потреба в укладанні договорів зі сторонніми організаціями на виконання робіт із прибирання паркувальних майданчиків. Підприємство звернулося до КП ШЕУ корпорації «Київавтодор» щодо надання цінових пропозицій з прибирання, на підставі яких було розраховано планову вартість прибирання 1 м/м у весняно-літній (квітень –

жовтень, 7 місяців) з періодичністю один раз на місяць та осінньо-зимовий час (листопад – березень, 5 місяців) двічі на місяць.

- (96) Також відповідно до підпункту 8.1.5 пункту 8.1 Правил благоустрою м. Києва КК «Київавтодор» забезпечує прибирання балансових доріг і споруд на них, своєчасний якісний ремонт твердого покриття балансових доріг і площ, балансових колесовідбійних стрічок і направляючих огорож та нанесення горизонтальної дорожньої розмітки на балансовій вулично-шляховій мережі міста.
- (97) Листом від 21.07.2023 № 053/05-2808 (вх. Відділення № 60-01/2462 від 25.07.2023) КП «Київтранспарксервіс» надало Відділенню копії листів-відповідей комунальних підприємств:
- «Шляхово-експлуатаційне управління по ремонту та утриманню автомобільних шляхів та споруд на них Дарницького району» корпорації «Київавтодор», лист від 21.03.2021 № 690;
 - «Шляхово-експлуатаційне управління по ремонту та утриманню автомобільних шляхів та споруд на них Дарницького району» корпорації «Київавтодор», лист від 02.12.2021 № 2843;
 - «Шляхово-експлуатаційне управління по ремонту та утриманню автомобільних шляхів та споруд на них Оболонського району» корпорації «Київавтодор», лист від 04.03.2021 № 053/272-257;
 - «Шляхово-експлуатаційне управління по ремонту та утриманню автомобільних шляхів та споруд на них Святошинського району» корпорації «Київавтодор», лист від 18.11.2021 № 1127;
 - «Шляхово-експлуатаційне управління по ремонту та утриманню автомобільних шляхів та споруд на них Солом'янського району» корпорації «Київавтодор», лист від 12.03.2021 № 440;
 - «Шляхово-експлуатаційне управління по ремонту та утриманню автомобільних шляхів та споруд на них Солом'янського району» корпорації «Київавтодор», лист від 26.11.2021 № 2425;
 - «Шляхово-експлуатаційне управління по ремонту та утриманню автомобільних шляхів та споруд на них Шевченківського району» корпорації «Київавтодор», лист від 02.03.2021 № 06-1/13;
 - «Шляхово-експлуатаційне управління по ремонту та утриманню автомобільних шляхів та споруд на них Шевченківського району» корпорації «Київавтодор», лист від 02.11.2021 № 06-1/35.
- (98) При цьому вказані листи-відповіді містять інформацію про ціни (тарифи) у вимірах за 1 м² та/або за 1 кілометр, зокрема механізованого зимового та літнього, ручного зимового та літнього прибирання, вивезення снігу тощо.
- (99) Водночас у листах-відповідях вказаних комунальних підприємств та в листі КП «Київтранспарксервіс» від 21.07.2023 № 053/05-2808 (вх. Відділення № 60-01/2462 від 25.07.2023) **не було надано детального розрахунку** прибирання відведених майданчиків для паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва **з урахуванням загальної площі та періодичності прибирання** відведених майданчиків для паркування.
- (100) При цьому листом від 04.08.2023 № 053/05-3004 (вх. Відділення № 60-01/2637 від 07.08.2023) КП «Київтранспарксервіс» зазначило, що з метою моніторингу цінових пропозицій на прибирання відведених майданчиків для платного паркування транспортних засобів Підприємством було здійснено запити в телефонному режимі.

- (101) Однак підтвердних матеріалів щодо таких запитів КП «Київтранспарксервіс» Відділенню не надало.
- (102) Крім того, листами від 12.01.2023 № 053/05-136, від 06.04.2023 № 053/05-1298 та від 04.08.2023 № 053/05-3004 (вх. Відділення № 60-01/194 від 17.01.2023, № 60-01/1139 від 07.04.2023 та № 60-01/2637 від 07.08.2023) КП «Київтранспарксервіс» повідомляло, що **протягом 2021 та 2022 років, а також січня – серпня 2023 року** зі сторонніми організаціями, зокрема КП ШЕУ КК «Київавтодор» та КК «Київавтодор», **договорів на прибирання відведених майданчиків для паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва не уклалося**.
- (103) Також листом від 21.12.2022 № 053/05-3287 (вх. Відділення № 60-01/2444 від 23.12.2022) КП «Київтранспарксервіс» зазначило, що **«витрати на прибирання паркувальних майданчиків, закладені у Старі тарифи, у 2021 році не були фактично реалізовані за призначенням»** у зв'язку з тим, що кошти були отримані не в повному обсязі, а наявні кошти були першочергово направлено на облаштування майданчиків дорожніми знаками та табличками, демаркування та нанесення дорожньої розмітки».
- (104) Разом із тим кожний пункт Порядку передбачає розрахунок витрат під окрему статтю затрат, які в підсумку й формують тариф на Послуги. Тобто **Порядком не передбачено можливості перерозподілу отриманих коштів**.
- (105) Отже, відсутність документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру статті затрат «благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків» на загальну суму 47 732 845,20 грн свідчить про здійснення розрахунку зазначеної статті витрат без економічного обґрунтування.

5.3. Щодо статті затрат «інвестиційна складова»

- (106) Розділом «Рентабельність та інвестиційна складова» Порядку передбачено, що до розрахунку тарифів на Послуги може включатись інвестиційна складова за вирахуванням амортизаційних відрахувань, коштів державного та/або місцевого бюджету, а рівень рентабельності не повинен перевищувати 12 %, крім випадків, коли до планового прибутку включена інвестиційна складова.
- (107) У Пояснювальній записці зазначено, що інвестиційна складова в Нових тарифах становить:
- I зона** – 66% - інвестиційна складова в сумі 280 181 966,87 грн, у тому числі:
- 116 383 179,08 грн – облаштування відведених паркувальних майданчиків заїзними кишнями;
 - 163 041 365,65 грн – облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду;
 - 757 422,14 грн – придбання автотранспорту;
- II зона** – 64% - інвестиційна складова в сумі 107 274 667,50 грн, у тому числі:
- 16 059 578,37 грн – облаштування відведених паркувальних майданчиків заїзними кишнями;
 - 90 793 301,35 грн – облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду;
 - 421 787,78 грн – придбання автотранспорту;
- III зона** – 30% - інвестиційна складова в сумі 16 680 368,46 грн, у тому числі:
- 16 059 578,37 грн – облаштування відведених паркувальних майданчиків заїзними кишнями;

▪ 620 790,08 грн – придбання автотранспорту;
вартість інвестицій на впровадження заходу з облаштування відведених паркувальних майданчиків у III зоні системами відеонагляду включена в складові тарифів для I та II зон.

- (108) За інформацією КП «Київтранспарксервіс», наданою листом від 21.07.2023 № 053/05-2808 (вх. Відділення № 60-01/2462 від 25.07.2023), саме **Підприємство направляло пропозиції** Департаменту транспортної інфраструктури виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (далі – Департамент) **щодо підготовки проєкту розпорядження** «Про затвердження Програми розвитку паркувального простору міста Києва на 2023 рік», зокрема в листі КП «Київтранспарксервіс» до Департаменту від 07.09.2022 № 053/05-2186 вказано: ***«Підприємство надсилає вам для погодження та подальшого прийняття рішення проєкт розпорядження «Про затвердження Програми розвитку паркувального простору міста Києва на 2023 рік».***
- (109) Водночас лист КП «Київтранспарксервіс» до Департаменту від 07.09.2022 № 053/05-2186 **містив** не тільки проєкт розпорядження «Про затвердження Програми розвитку паркувального простору міста Києва на 2023 рік», а також безпосередньо **проєкт Програми розвитку паркувального простору міста Києва на 2023 рік** на 8 аркушах.
- (110) За результатами порівняльного аналізу проєкту Програми розвитку паркувального простору міста Києва на 2023 рік, який було направлено КП «Київтранспарксервіс» до Департаменту листом від 07.09.2022 № 053/05-2186, та Програми розвитку паркувального простору м. Києва на 2023 рік, яка була затверджена розпорядженням Київської міської військової адміністрації від 04.10.2022 № 682, Відділення встановило, що вказана програма була **затверджена в незмінному вигляді**, створивши при цьому наслідки для споживачів Послуг у зв'язку з подальшим включенням Підприємством статей затрат у складі інвестиційної складової до вартості Послуг.
- (111) Також листом від 21.07.2023 № 053-8329 (вх. Відділення № 60-01/2457 від 21.07.2023) Департамент повідомив Відділення, що **КП «Київтранспарксервіс» брало участь у розробленні Програми розвитку на 2023 рік шляхом підготовки проєкту розпорядження** «Про затвердження Програми розвитку паркувального простору міста Києва на 2023 рік» та **направлення його на погодження до Департаменту** листом від 07.09.2022 № 053/05-2186.
- (112) При цьому Департамент зазначив, що **Підприємство не надало Київській міській військовій адміністрації розрахунків** вартості системи відеонагляду для моніторингу відведених майданчиків для паркування транспортних засобів та **розрахунків** вартості придбання автомобілів для роботи мобільних груп з облаштування відведених майданчиків для паркування транспортних засобів, які визначені в Програмі розвитку на 2023 рік, на загальну суму 253 834 667,00 грн та на загальну суму 1 800 000,00 грн, відповідно, а також супровідні документи щодо моделі (із зазначенням характеристик) систем відеонагляду та автомобілів, обґрунтування щодо необхідної кількості систем відеонагляду та необхідної кількості автомобілів, перелік цінових пропозицій на системи відеонагляду та на автомобілі, на основі яких була визначена вартість цих систем відеонагляду на загальну суму 253 834 667,00 грн та цих автомобілів на загальну суму 1 800 000,00 грн відповідно.

- (113) Отже, КП «Київтранспарксервіс» самостійно повністю розробило Програму розвитку на 2023 рік та розрахувало вартість включених до неї заходів, а також листом від 07.09.2022 № 053/05-2186 направило готовий проєкт розпорядження «Про затвердження Програми розвитку паркувального простору міста Києва на 2023 рік» на 10 аркушах до Департаменту на погодження.
- (114) При цьому необхідно звернути увагу на те, що незважаючи на затвердження Програми розвитку на 2023 рік не КП «Київтранспарксервіс», сама по собі ця програма не має наслідком ущемлення прав споживачів, а чинить на них вплив саме **у зв'язку із включенням Підприємством статей затрат** у складі інвестиційної складової до вартості Послуг.
- (115) Відповідно до пунктів 22 та 24 Порядку рентабельність обчислюється як відношення планованого прибутку до повної планованої собівартості послуг. Рівень рентабельності не повинен перевищувати 12 відсотків, крім випадків, **коли до планового прибутку включена інвестиційна складова**.
- (116) Згідно з пунктом 23 Порядку планований прибуток визначається як вартість послуг за вирахуванням повної планованої собівартості послуг, податків та зборів (обов'язкових платежів). **До планового прибутку може включатися інвестиційна складова за вирахуванням амортизаційних відрахувань, коштів державного та/або місцевого бюджету.**
- (117) Також відповідно до пункту 17.2 Правил благоустрою м. Києва плата за послуги паркування включає в себе ставку збору за паркування, відшкодування витрат на утримання та обслуговування місць для платного паркування, забезпечення планового прибутку уповноваженої особи (оператора) та **може включати інвестиційну складову, у разі затвердження Київською міською радою інвестиційної програми, якою передбачена зазначена складова.**
- (118) Згідно з підпунктом 17.4.4 пункту 17.4 Правил благоустрою м. Києва **оператор здійснює за власний рахунок (за рахунок інвестиційної складової)** або за рахунок коштів інвесторів (за умови провадження інвестиційного конкурсу) оснащення (встановлення паркувального обладнання, проведення ремонту, облаштування майданчиків для паркування транспортних засобів, монтаж дорожніх знаків тощо), експлуатацію і утримання місць для платного паркування, взаємодіє з працівниками Управління ДАІ МВС України в м. Києві, Департаменту міського благоустрою та збереження природного середовища виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) чи інших організацій, органів місцевого самоврядування, контроль на місцях за повнотою і своєчасністю сплати водіями плати за послуги паркування.
- (119) Відповідно до абзацу другого підпункту 17.6.1 пункту 17.6 Правил благоустрою м. Києва тарифи на послуги з паркування включають в себе ставку збору за паркування, плату за послуги з паркування та, **у разі затвердження Київською міською радою інвестиційної програми, можуть включати інвестиційну складову.**
- (120) Як зазначено в пункті 54 цього рішення, розпорядженням Київської міської військової адміністрації від 04.10.2022 № 682 затверджено Програму розвитку **на 2023 рік**, якою передбачається приведення у відповідність із схемами організації дорожнього руху відведених майданчиків для паркування транспортних засобів (влаштування заїзних кишень), встановлення відеоспостереження на паркувальних майданчиках та придбання нових автотранспортних засобів, які будуть використовуватися Підприємством під час облаштування паркувальних майданчиків.

- (121) У той же час пунктом 4 Розпорядження КМВА № 735 визначено, що це розпорядження набирає чинності **з дня його оприлюднення.**
- (122) За інформацією, розміщеною на вебсайті «Офіційний портал Києва» за посиланням https://kyivcity.gov.ua/npa/pro_vstanovlennya_tarifiv_na_poslugi_z_koristuvannya_maydanc_hikami_dlya_platnogo_parkuvannya_transportnikh_zasobiv_yaki_nadayutsya_komunalnim_pidpriyemstvom_kivtransparkservis_972902/, Розпорядження КМВА № 735 оприлюднено **07.11.2022.**
- (123) Отже, Нові тарифи, до яких включено статтю затрат «*інвестиційна складова*» (із загальними плановими витратами на рік у розмірі 404 137 002,83 грн), Підприємство **почало застосовувати з 07.11.2022**, повідомивши Відділення, що кошти на капітальні видатки, передбачені у складі Нових тарифів, **будуть накопичуватися для виконання заходів, передбачених Програмою розвитку на 2023 рік.**
- (124) Разом із тим відповідно до пункту 11 Порядку калькулювання повної планованої собівартості послуг здійснюється **в розрахунку на рік.**
- (125) Пунктом 25 розділу «Рентабельність та інвестиційна складова» Порядку визначено, що тарифи, які встановлюються на рівні повної планованої собівартості послуг, **фіксуються на один рік.**
- (126) При цьому стаття затрат «інвестиційна складова» Нового тарифу (із загальними плановими витратами на рік у розмірі 404 137 002,83 грн) передбачена для виконання заходів, які визначені саме Програмою розвитку **на 2023 рік**, тобто положення якої **не поширюються на листопад – грудень 2022 року.**
- (127) Отже, Нові тарифи зі статтею затрат «*інвестиційна складова*» (із загальними плановими витратами на рік у розмірі 404 137 002,83 грн), заходи якої передбачені Програмою розвитку на 2023 рік, КП «Київтранспарксервіс» **могло застосовувати,** починаючи лише **з 01.01.2023.**
- (128) Враховуючи наведене, споживачі Послуг КП «Київтранспарксервіс» протягом листопада – грудня 2022 року сплачували вартість Послуг із найбільшою статтею затрат «*інвестиційна складова*» (із загальними плановими витратами на рік у розмірі 404 137 002,83 грн), яка мала застосовуватися, починаючи лише з 01.01.2023.

5.4. Щодо статті витрат «Облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду» у складі статті затрат «інвестиційна складова»

- (129) У Пояснювальній записці зазначено, що організація ефективного паркувального простору **неможлива без оперативного моніторингу відведених паркувальних майданчиків та аналізу транспортної інфраструктури.**
- (130) У зв'язку із цим, КП «Київтранспарксервіс» до Планової калькуляції, на основі якої затверджено Нові тарифи, включило річні витрати на статтю затрат «*облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду*» у складі статті затрат «*інвестиційна складова*» на загальну суму 253 834 667,00 грн.
- (131) Разом із тим відповідно до пунктів 12, 13 та 14 Правил № 1342 майданчики для паркування **обладнуються відповідно до вимог цих Правил і Правил дорожнього руху.**

- (132) Відведені майданчики для паркування позначаються дорожніми знаками та суцільною синьою (блакитною) смугою на проїзній частині і на бордюрі, який відокремлює проїзну частину від пішохідної.
- (133) Відведені майданчики для платного паркування **повинні обов'язково бути обладнані паркувальними автоматами, платіжними пристроями та/або інформаційними знаками про способи та порядок оплати вартості послуг з користування майданчиками для платного паркування.**
- (134) Положення Правил дорожнього руху також не містять жодних обов'язкових вимог щодо обладнання відведених майданчиків для платного паркування системами відеонагляду.
- (135) Отже, необхідність облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду, крім тверджень КП «Київтранспарксервіс» про неможливість організації ефективного паркувального простору без оперативного моніторингу відведених паркувальних майданчиків та аналізу транспортної інфраструктури, не передбачена жодним нормативно-правовим актом.
- (136) Водночас КП «Київтранспарксервіс» листом від 12.01.2023 № 053/05-136 (вх. Відділення № 60-01/194 від 17.01.2023) повідомило Відділення, що **протягом 2020 – 2021 років організація паркувального простору м. Києва була ефективною**, оскільки КП «Київтранспарксервіс» здійснило моніторинг та обстеження паркувального простору м. Києва, за результатами якого було, зокрема, організовано додаткові місця для паркування, чим зменшено навантаження на вуличну-дорожню мережу міста, покращено організацію дорожнього руху та створено організаційні й економічні умови для розвитку паркування в м. Києві.
- (137) Крім того, на вимогу голови Відділення від 25.07.2023 № 60-02/3239 **щодо визначення й розрахунку вартості системи відеонагляду** (вуличні камери із кріпленнями, підключенням до живлення та мережі передачі даних; серверний комплекс із ліцензійним програмним забезпеченням (програмно-апаратний комплекс); комплекс автофіксації порушень за несплату паркування на базі транспортного засобу; програмне забезпечення відеоаналітики (ліцензії, інтеграція із засобами інформаційної системи, у т. ч. програмне забезпечення керування паркувальним простором) для моніторингу відведених майданчиків для паркування транспортних засобів на загальну суму 253 834 667,00 грн, яка була включена в Програму розвитку на 2023 рік, КП «Київтранспарксервіс» листом від 04.08.2023 № 053/05-3004 (вх. Відділення № 60-01/2637 від 07.08.2023) повідомило, що **«визначення та розрахунок вартості системи відеонагляду для моніторингу відведених майданчиків для паркування транспортних засобів було здійснено на підставі моніторингу цінових пропозицій обраної системи відеонагляду».**
- (138) Однак КП «Київтранспарксервіс» **не надало Відділенню копій таких цінових пропозицій.**
- (139) До того ж на вимогу голови Відділення від 25.07.2023 № 60-02/3239 **щодо обґрунтування обраної КП «Київтранспарксервіс» моделі (із зазначенням характеристик) систем відеонагляду** (вуличні камери із кріпленнями, підключенням до живлення та мережі передачі даних; серверний комплекс із ліцензійним програмним забезпеченням (програмно-апаратний комплекс); комплекс автофіксації порушень за несплату паркування на базі транспортного засобу; програмне забезпечення відеоаналітики (ліцензії, інтеграція із засобами інформаційної системи, у т. ч. програмне забезпечення керування паркувальним простором), **обґрунтування необхідної кількості** (1580

одиниць) вуличних камер із кріпленнями, підключенням до живлення та мережі передачі даних, обґрунтування необхідної кількості (10 одиниць) комплексів автофіксації порушень за несплату паркування на базі транспортного засобу та переліку цінових пропозицій на систему відеонагляду, зокрема вуличні камери з кріпленнями, підключенням до живлення та мережі передачі даних; серверний комплекс із ліцензійним програмним забезпеченням (програмно-апаратний комплекс); комплекси автофіксації порушень за несплату паркування на базі транспортного засобу; програмне забезпечення відеоаналітики (ліцензії, інтеграція із засобами інформаційної системи, у т.ч. програмне забезпечення керування паркувальним простором), на основі яких і була визначена вартість цієї системи відеонагляду на загальну суму 253 834 667,00 грн, КП «Київтранспарксервіс» **не надало жодного обґрунтування та підтвердних документів.**

- (140) При цьому щонайменше протягом листопада 2022 – травня 2023 року **Підприємство не здійснювало заходів зі встановлення систем відеонагляду на відведених паркувальних майданчиках** [що підтверджується листами від 21.12.2022 № 053/05-3287 та від 06.04.2023 № 053/05-1298 (вх. Відділення № 60-01/2444 від 23.12.2022 та № 60-01/1139 від 07.04.2023), протокол слухання від 30.05.2023 № 2].
- (141) Отже, з огляду на відсутність законодавчо закріпленої норми щодо облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду та відсутність належного документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру статті затрат «облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду» у складі статті затрат «інвестиційна складова» на загальну суму 253 834 667,00 грн, її включення до Нових тарифів може призвести до необґрунтованого завищення вартості Послуг.

5.5. Щодо статті затрат «придбання автотранспорту» у складі статті затрат «інвестиційна складова»

- (142) У Пояснювальній записці зазначено, що розширення автотранспорту, який використовується КП «Київтранспарксервіс», здійснюється власними силами Підприємства, обсяг робіт при цьому значно зріс у зв'язку з розширенням паркувального простору м. Києва.
- (143) Для продуктивної та злагодженої роботи з облаштування виникає потреба у створенні додаткових бригад і, відповідно, придбанні спеціальної техніки для виконання поставлених завдань.
- (144) Водночас на вимогу голови Відділення від 25.07.2023 № 60-02/3239 **щодо визначення та розрахунку вартості автомобілів для роботи мобільних груп з облаштування відведених майданчиків для паркування транспортних засобів на загальну суму 1 800 000,00 грн, яка була включена в Програму розвитку на 2023 рік, листом від 04.08.2023 № 053/05-3004 (вх. Відділення № 60-01/2637 від 07.08.2023) КП «Київтранспарксервіс» повідомило, що «визначення та розрахунок вартості автомобілів для роботи мобільних груп з облаштування відведених майданчиків для паркування транспортних засобів, яка була включена в Програму розвитку паркувального простору м. Києва на 2023 рік було здійснено на підставі моніторингу цінових пропозицій (рекламну продукцію з орієнтовною модифікацією автомобіля)».**
- (145) Однак надана Підприємством рекламна продукція з орієнтовною модифікацією автомобіля не є належним підтвердженням отриманих КП «Київтранспарксервіс» цінових пропозицій вартості автомобілів для роботи мобільних груп з облаштування

відведених майданчиків для паркування транспортних засобів, яка була включена в Програму розвитку на 2023 рік, зокрема через те, що:

- є єдиною ціною пропозицією;
- визначає вартість у сумі 608 632,00 грн із ПДВ (при придбанні від 3-х автомобілів), а отже, за чотири автомобілі загальна сума становитиме **2 434 525,00 грн**, що значно **перевищує суму статті затрат «придбання автотранспорту»** у складі статті затрат **«інвестиційна складова»** Планової калькуляції – 1 800 000,00 грн;
- **визначає орієнтовну модифікацію**, а отже, може бути суттєво змінена під час фактичної закупівлі;
- визначає вартість автомобіля **2023** року випуску (водночас розрахунок Планової калькуляції здійснювався КП «Київтранспарксервіс» у 2022 році);
- вказує, що прайс-лист діє станом на **19.07.2023** (тобто надана Підприємством рекламна продукція з орієнтовною модифікацією автомобіля датована **19.07.2023**).

(146) Також на вимогу голови Відділення від 25.07.2023 № 60-02/3239 щодо обґрунтування обраної КП «Київтранспарксервіс» кількості (4 одиниці) та моделей автомобілів Підприємство **не надало жодного обґрунтування та підтвердних документів**.

(147) Крім того, згідно з Пояснювальною запискою до затвердження Нових тарифів у листопаді 2022 року облаштуванням паркувальних майданчиків **займалися дві мобільні бригади**. Проте у зв'язку з викладеним передбачається **збільшення до чотирьох бригад**, що потребує придбання чотирьох одиниць автомобілів для перевезення матеріалів з метою облаштування таких майданчиків та самих робітників.

(148) Разом із тим, як було зазначено в пункті 85 цього рішення, на підставі Рішення № 1527/5591 **кількість відведених майданчиків для паркування транспортних засобів**, які закріплені за КП «Київтранспарксервіс», зросла лише на **38** – з 506 у 2021 році до 544 у 2022 році – внаслідок розширення паркувального простору м. Києва.

(149) Тобто за наявності лише двох автомобільних бригад (чотирьох автомобілів) КП «Київтранспарксервіс» облаштовувало 506 відведених майданчиків для паркування транспортних засобів, які закріплені за Підприємством, у зв'язку з розширенням паркувального простору м. Києва **на 38 відведених майданчиків для паркування транспортних засобів** потребує збільшення кількості спеціальної техніки ще на дві автомобільні бригади (чотири автомобілі). Однак таке розширення спеціальної техніки не співмірне з розширенням паркувального простору м. Києва та, як наслідок, може призвести до необґрунтованого зростання вартості Послуг.

(150) При цьому, як зазначено в пункті 114 цього рішення, незважаючи на затвердження Програми розвитку на 2023 рік не КП «Київтранспарксервіс», сама по собі ця програма не має наслідком ущемлення прав споживачів, а чинить на них вплив саме **у зв'язку із включенням Підприємством статей затрат** у складі інвестиційної складової до вартості Послуг.

(151) З огляду на розширення паркувального простору м. Києва лише на 38 відведених майданчиків для паркування транспортних засобів та відсутність належного документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру статті затрат «придбання автотранспорту» у складі статті затрат «інвестиційна складова» на загальну суму 1 800 000,00 грн, її включення до Нових тарифів може призвести до необґрунтованого завищення вартості Послуг.

5.6. Щодо періоду дії тарифів

- (152) Відповідно до пункту 9 Порядку витрати, об'єктивне визначення яких із застосуванням нормативного методу неможливе, плануються **на основі фактичних витрат за попередній рік** з урахуванням прогнозу індексу цін на промислову продукцію, індексу інфляції, змін мінімальної заробітної плати.
- (153) Як зазначено в пункті 124 цього рішення, згідно з пунктом 11 Порядку калькулювання повної планованої собівартості послуг здійснюється **в розрахунку на рік**.
- (154) Відповідно до пункту 25 Порядку тарифи, які встановлюються на рівні повної планованої собівартості послуг, **фіксуються на один рік**.
- (155) Отже, тарифи на послуги з користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва мають розраховуватися виходячи з фактичних витрат КП «Київтранспарксервіс» за попередній рік, планових витрат на наступний рік та, відповідно, діяти **лише протягом 1 календарного року**, з метою запобігання повторному включенню витрат, які вже було враховано в тарифі на попередній рік.
- (156) При цьому Планова калькуляція розраховувалася на підставі фактичних витрат за 2021 рік (при тому, що у 2022 році відповідна послуга з паркування транспортних засобів також надавалася).
- (157) Натомість Нові тарифи почали діяти з листопада 2022 року та продовжили діяти у 2023 році без змін (тобто без урахування фактичних витрат за попередній 2022 рік).
- (158) Отже, розроблені КП «Київтранспарксервіс» Нові тарифи, які діють протягом 2023 року, можуть ущемляти інтереси споживачів.

6. Кваліфікація дій відповідача

- (159) Затвердивши розпорядженням від 07.11.2022 № 735 Нові тарифи КП «Київтранспарксервіс», до яких включено статті затрат **«матеріали для облаштування майданчиків»** (з огляду на відсутність законодавчо закріпленої норми щодо щорічної заміни дорожніх знаків та інформаційних табличок без урахування їх стану, неврахування Підприємством кількості вже облаштованих відведених майданчиків для паркування транспортних засобів та відсутність належного документального підтвердження розрахованого ним розміру цієї статті затрат), **«благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків»** (з огляду на відсутність документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру цієї статті затрат) та **«інвестиційна складова»** (заходи якої передбачені Програмою розвитку на 2023 рік, тобто можуть застосовуватися, починаючи лише з 01.01.2023), а також таких статей затрат, як **«облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду»** (з огляду на відсутність законодавчо закріпленої норми щодо облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду та відсутність належного документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру цієї статті затрат) та **«придбання автотранспорту»** (з огляду на розширення паркувального простору м. Києва лише на 38 відведених майданчиків для паркування транспортних засобів та відсутність належного документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру цієї статті затрат), у складі статті затрат «інвестиційна складова», Київська міська військова адміністрація легітимізувала порушення законодавства про захист економічної

конкуренції з боку КП «Київтранспарксервіс» у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва, які використовуються (експлуатуються) Підприємством для надання таких послуг, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

- (160) Згідно зі статтею 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.
- (161) Одним із принципів, на основі яких здійснюється місцеве самоврядування в Україні відповідно статті 4 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», є законність.
- (162) Відповідно до частини третьої статті 24 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» органи місцевого самоврядування та їх посадові особи діють лише на підставі, в межах повноважень та у спосіб, передбачені Конституцією і законами України, та керуються у своїй діяльності Конституцією і законами України, актами Президента України, Кабінету Міністрів України, а в Автономній Республіці Крим - також нормативно-правовими актами Верховної Ради і Ради міністрів Автономної Республіки Крим, прийнятими у межах їхньої компетенції.
- (163) Частиною четвертою статті 24 Господарського кодексу України визначено, що законом можуть бути встановлені особливості здійснення антимонопольно-конкурентної політики щодо комунального сектора економіки.
- (164) Згідно зі статтею 17 Закону України «Про захист економічної конкуренції» забороняються дії чи бездіяльність органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю (колегіального органу чи посадової особи), що полягають у схиленні суб'єктів господарювання, органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю до порушень законодавства про захист економічної конкуренції, створенні умов для вчинення таких порушень чи їх легітимації.
- (165) Пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції» передбачено, що порушенням законодавства про захист економічної конкуренції є вчинення дій, заборонених згідно зі статтею 17 цього закону.
- (166) *Отже, дії Київської міської військової адміністрації, які полягають у встановленні розпорядженням від 07.11.2022 № 735 тарифів КП «Київтранспарксервіс» на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються КП «Київтранспарксервіс», до яких включено статті затрат «матеріали для облаштування майданчиків» (з огляду на відсутність законодавчо закріпленої норми щодо щорічної заміни дорожніх знаків та інформаційних табличок без урахування їх стану, неврахування Підприємством кількості вже облаштованих відведених майданчиків для паркування транспортних засобів та відсутність належного документального підтвердження розрахованого ним розміру цієї статті затрат), «благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків» (з огляду на відсутність документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру цієї статті затрат) та «інвестиційна складова» (заходи якої передбачені Програмою розвитку на 2023 рік, тобто можуть застосовуватися, починаючи лише з 01.01.2023), а також такі статті затрат, як «облаштування*

відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду» (з огляду на відсутність законодавчо закріпленої норми щодо облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду та відсутність належного документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру цієї статті затрат) та «придбання автотранспорту» (з огляду на розширення паркувального простору м. Києва лише на 38 відведених майданчиків для паркування транспортних засобів та відсутність належного документального підтвердження розрахованого Підприємством розміру цієї статті затрат), у складі статті затрат «інвестиційна складова», є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді легітимації порушення КП «Київтранспарксервіс» законодавства про захист економічної конкуренції, яке полягає у зловживанні монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг із користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва, які використовуються (експлуатуються) Підприємством для надання таких послуг, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

7. Заперечення КМВА та їх спростування

(167) КМВА листом від 02.06.2023 № 050/22-2116 (вх. Відділення № 60-01/1926 від 06.06.2023) надала такі заперечення до змісту Подання 1, а листом від 15.09.2023 № 053-10510 (вх. Відділення № 60-01/3108 від 15.09.2023) – заперечення до змісту Подання 2 (далі – Заперечення).

7.1. Щодо статті затрат «матеріали для облаштування майданчиків»

(168) У Запереченнях КМВА повідомляє, що нанесення (поновлення) дорожньої розмітки, встановлення комплектів дорожніх знаків та табличок проводиться кожного року (один раз на рік) відповідно до наказу КП «Київтранспарксервіс» від 19.03.2021 № 37 «Про впорядкування господарської діяльності» та незалежно від фактичних витрат минулих періодів та планових витрат на наведені цілі, врахованих під час формування тарифів на послуги з користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів, розміри яких встановлено розпорядженням виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) від 25.06.2021 № 1459 «Про встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються Комунальним підприємством «Київтранспарксервіс», витрати на матеріали для облаштування всіх відведених паркувальних майданчиків у розмірі 3 431 904,52 грн планується здійснювати кожного року й тому обґрунтовано враховані під час формування тарифів на ці послуги, розміри яких встановлені Розпорядженням № 735.

(169) Водночас КМВА зазначає, що в разі надання актуалізованих цінових пропозицій станом на момент подання розрахункових матеріалів, ураховуючи інфляційні тенденції в економіці країни в період військового стану, вартість матеріалів для облаштування паркувальних майданчиків могла б бути вищою, ніж враховано у Плановій калькуляції.

(170) Наведені заперечення Відповідача не можуть бути враховані з огляду на таке.

(171) Наказ КП «Київтранспарксервіс» від 19.03.2021 № 37 «Про впорядкування господарської діяльності» є внутрішнім наказом Підприємства.

- (172) Питання встановлення та подальшого утримання, у тому числі заміни, дорожніх знаків на загальнодержавному рівні регулюється, зокрема:
- Правилами утримання технічних засобів;
 - ДСТУ 4100:2021.
- (173) Так, Правилами утримання технічних засобів та ДСТУ 4100:2021 передбачена заміна дорожніх знаків та інших засобів регулювання дорожнього руху виключно у разі їх пошкодження (збиття).
- (174) Отже, чинним законодавством України не передбачений обов'язок щорічної заміни дорожніх знаків та інформаційних табличок без урахування їх стану, у тому числі заміна неушкоджених знаків і табличок. Водночас така періодичність заміни дорожніх знаків та інформаційних табличок призводить до здорожчання основних послуг – користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва.
- (175) Крім того, Підприємством не було враховано кількості вже облаштованих у 2021 році паркувальних майданчиків, а також не надано належного документального підтвердження розрахованого ним розміру статті затрат «матеріали для облаштування майданчиків», який у подальшому було включено до Нових тарифів.
- (176) Водночас відсутнє належне документальне підтвердження розрахованого КП «Київтранспарксервіс» розміру статті затрат «матеріали для облаштування майданчиків», що свідчить про її економічну необґрунтованість.

7.2. Щодо статті затрат «благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків»

- (177) У Запереченнях КМВА вказує, що КП «Київтранспарксервіс» надало документальне підтвердження планових витрат за статтею «благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків» у розмірі 47 732 845,20 грн у складі розрахункових матеріалів, які враховані під час формування тарифів на послуги з користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів, розміри яких встановлено Розпорядженням КМВА № 735. Так, розмір зазначених планових витрат сформовано відповідно до комерційних пропозицій районних у місті Києві комунальних підприємств з ремонту та утримання автомобільних шляхів та споруд на них.
- (178) Водночас КМВА зазначає, що неврахування планових витрат КП «Київтранспарксервіс» на зазначені цілі на підставі відсутності таких фактичних витрат у минулому періоді є необґрунтованим, оскільки призведе до відсутності ресурсного забезпечення для можливості виконання робіт з утримання території та під'їзних шляхів до майданчиків для паркування в належному технічному та санітарному стані, систематичне їх очищення від пилу, сміття, листя, снігу, криги та обробка їх фрикційними та іншими протиожиледними матеріалами, а отже, свідомого порушення вимог правил та позбавлення можливості виконання цих робіт КП «Київтранспарксервіс» у плановому періоді.
- (179) Також КМВА звертає увагу, що законодавством не передбачений механізм перерахунку плати за послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів у зв'язку з наданням цих послуг неналежної якості внаслідок невиконання оператором обов'язків, передбачених Правилами.

- (180) Однак наведені заперечення відповідача спростовуються тим, що в листах-відповідях КП ШЕУ КК «Київавтодор» щодо надання цінових пропозицій з прибирання паркувальних майданчиків та в листі КП «Київтранспарксервіс» від 21.07.2023 № 053/05-2808 (вх. Відділення № 60-01/2462 від 25.07.2023) **не було надано детального розрахунку** прибирання відведених майданчиків для паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва **з урахуванням загальної площі та періодичності прибирання** відведених майданчиків для паркування.
- (181) Отже, як зазначено в пунктах 97 – 101 цього рішення, Підприємство не надало належного документального підтвердження розміру статті затрат «благоустрій та утримання в належному стані паркувальних майданчиків», який у подальшому було включено до Нових тарифів.
- (182) Інші заперечення в частині фактичної нереалізації Підприємством зазначеної статті затрат спростовуються фактом закладання Підприємством цієї статті затрат до Планової калькуляції та її цільовим спрямуванням (призначенням).

7.3. Щодо статті затрат «інвестиційна складова» та періоду дії тарифів

- (183) КМВА у Запереченнях на Подання 1 зазначає, що відповідно до пункту 11 Порядку калькулювання повної планової собівартості послуг здійснюється в розрахунку на рік. Також пунктом 25 Порядку передбачено, що тарифи, які встановлюються на рівні повної планової собівартості послуг, фіксуються на один рік. Отже, калькулювання планової собівартості здійснюється на плановий період, який дорівнює року (12 місяців або 365 днів), а не календарному року (з 1 січня по 31 грудня).
- (184) Враховуючи, що тарифи на послуги з користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів, установлені Розпорядженням КМВА № 735, застосовуються з дня оприлюднення вказаного розпорядження, так, періодом, за який повинні бути реалізовані заходи, передбачені плановою калькуляцією цих тарифів, є рік – з 07.11.2022 по 06.11.2023. Водночас до складу тарифів на послуги з користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів включено інвестиційну складову в розмірі 404 137 002,83 грн відповідно до Програми розвитку на 2023 рік.
- (185) Отже, як зазначає КМВА, накопичення ресурсного забезпечення для реалізації заходів, передбачених Програмою розвитку на 2023 рік, здійснюються протягом року (починаючи з 07.11.2022), а реалізація цих заходів протягом – 2023 року.
- (186) Крім того, КМВА звертає увагу, що калькулювання повної планової собівартості послуг з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів здійснюється на підставі нормативного методу з урахуванням їх річного обсягу. Тобто формування повної планової собівартості здійснюється виходячи з річних витрат оператора. Відтак Порядком не передбачено вимоги фіксації терміну дії тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів протягом одного календарного року, у складі яких враховані, крім повної планової собівартості, рентабельність та інвестиційна складова.
- (187) Додатково в Запереченнях на Подання 2 КМВА зазначає, що відповідно до законів України «Про правовий режим воєнного стану», «Про місцеві державні адміністрації», Програма розвитку на 2023 рік як акт індивідуальної дії набрала чинності з моменту її прийняття (04.10.2022), а отже, на момент прийняття Розпорядження № 735 вказана програма була чинною.

- (188) Наведені доводи спростовуються таким.
- (189) З огляду на назву та текст Програми розвитку на 2023 рік вона передбачає реалізацію заходів саме на 2023 **календарний рік**, а не на період дії Нових тарифів – з 07.11.2022 по 06.11.2023, зазначений КП «Київтранспарксервіс».
- (190) При цьому Програма розвитку на 2023 рік не містить положень, які вказують на можливість накопичення ресурсного забезпечення для реалізації заходів такої програми.
- (191) Отже, Нові тарифи зі статтею затрат «*інвестиційна складова*» (із загальними плановими витратами на рік у розмірі 404 137 002,83 грн), заходи якої передбачені Програмою розвитку на 2023 рік, Підприємство **могло застосовувати**, починаючи лише з **01.01.2023**.

7.4. Щодо статті затрат «Облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду» у складі статті затрат «інвестиційна складова»

- (192) У Запереченнях на Подання 1 КМВА повідомила, що під час формування статті «облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду» до уваги брались: кількість майданчиків для паркування, кількість машиномісць, технічні характеристики камер, зокрема кут огляду та роздільна здатність камер, а вартість обладнання бралася з відкритих джерел, наявних на ринку для оцінки можливих витрат на купівлю цього обладнання. Фактична вартість обладнання буде сформована за результатами конкурсних торгів на майданчику відкритих торгів «Прозорро» після підготовки документації та оголошення відкритих торгів.
- (193) Вказані доводи не можуть бути враховані з огляду на таке.
- (194) Як зазначено в пунктах 131 – 135 цього рішення, **чинним законодавством України не передбачена** необхідність обов'язкового облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду.
- (195) При цьому КП «Київтранспарксервіс» не надало належного документального підтвердження та обґрунтування розміру статті затрат «облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду» у складі статті затрат «інвестиційна складова», який у подальшому було включено до Нових тарифів.
- (196) Крім того, під час проведення Відділенням слухання у справі № 240/60/16-рп/к.23 представники КП «Київтранспарксервіс» зазначили, що інвесторами Підприємства виступають споживачі, тому кошти акумулюються для подальшого їх використання. Також представники КП «Київтранспарксервіс» повідомили, що стаття затрат «Облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду» у складі статті затрат «інвестиційна складова» включена з метою подальшого забезпечення відеонагляду в майбутньому.
- (197) Однак, враховуючи те, що вартість систем відеонагляду, яка включена до статті затрат «Облаштування відведених паркувальних майданчиків системами відеонагляду» у складі статті затрат «інвестиційна складова», **була сформована Підприємством на підставі інформації з відкритих джерел**, а також те, що КП «Київтранспарксервіс» **не надало Відділенню копій цінкових пропозицій, які були сформовані відповідними продавцями саме для Підприємства**, отже, вказана стаття затрат розрахована без економічного обґрунтування.

7.5. Щодо статті затрат «придбання автотранспорту» у складі статті затрат «інвестиційна складова»

- (198) У Запереченнях на Подання 1 КМВА зазначає про необхідність оператора здійснювати належне утримання та облаштування майданчиків для паркування відповідно до пункту 1 Переліку основних послуг з утримання майданчиків для платного паркування, затвердженого Міністерством з питань житлово-комунального господарства України від 18.08.2010 № 287, з огляду на що виконання обов'язків, покладених на КП «Київтранспарксервіс», здійснюється власними силами, обсяг яких при цьому зріс, у зв'язку з розширенням паркувального простору м. Києва. Отже, з метою забезпечення належного виконання функціональних обов'язків КП «Київтранспарксервіс» була внесена стаття затрат «придбання автотранспорту».
- (199) Як зазначено в пунктах 144 – 146 цього рішення, КП «Київтранспарксервіс» не надало належного документального підтвердження та обґрунтування розміру статті затрат «придбання автотранспорту» у складі статті затрат «інвестиційна складова», який у подальшому було включено до Нових тарифів.
- (200) Крім того, таке розширення спеціальної техніки Підприємства не співмірне з розширенням паркувального простору м. Києва та, як наслідок, може призвести до необґрунтованого зростання вартості Послуг.
- (201) Наведене спростовує зазначені доводи КМВА.

8. Остаточні висновки Колегії

- (202) Так, зібраними у справі доказами доводиться, а запереченнями відповідача не спростовується висновок Колегії про те, що дії КМВА, які полягають у встановленні розпорядженням від 07.11.2022 № 735 тарифів КП «Київтранспарксервіс» на Послуги, до яких включено економічно необґрунтовані статті затрат, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді легітимації порушення КП «Київтранспарксервіс» законодавства про захист економічної конкуренції на ринку надання послуг із користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва.
- (203) Згідно з абзацом четвертим частини першої статті 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» за результатами розгляду справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції органи Антимонопольного комітету України приймають рішення в тому числі про зобов'язання органу влади, органу місцевого самоврядування, органу адміністративно-господарського управління та контролю скасувати або змінити прийняте ним рішення чи розірвати угоди, визнані антиконкурентними діями органів влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно-господарського управління та контролю.

Враховуючи викладене, керуючись статтями 7 і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції» та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованим у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (із змінами), Тимчасова адміністративна колегія Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати дії Київської міської військової адміністрації (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]), які полягають у встановленні розпорядженням від 07.11.2022 № 735 «Про встановлення тарифів на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються комунальним підприємством «Київтранспарксервіс» тарифів комунальному підприємству «Київтранспарксервіс» на послуги з користування майданчиками для платного паркування транспортних засобів, які надаються комунальним підприємством «Київтранспарксервіс», до яких включено економічно необґрунтовані статті затрат, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченого статтею 17 та пунктом 7 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді легітимації порушення комунальним підприємством «Київтранспарксервіс» законодавства про захист економічної конкуренції у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг із користування відведеними майданчиками для платного паркування транспортних засобів на вулицях і дорогах м. Києва, передбаченого частиною першою статті 13 та пунктом 2 статті 50 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

2. Зобов'язати Київську міську військову адміністрацію (ідентифікаційний код юридичної особи [інформація, доступ до якої обмежено]) у двомісячний строк із дати отримання рішення в цій справі припинити порушення, зазначене в пункті 1 резолютивної частини цього рішення, про що письмово повідомити Антимонопольний комітет України протягом 5 календарних днів із дня його припинення з наданням підтвердних документів.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

Голова Колегії

Павло КИРИЛЕНКО